הַמְלַמֵּד

מתכוננים לפרשה

parashatshavua.com

פרשת יִתְרוֹ

מה בפרשה?

יִתְרוֹ חוֹתֵן מֹשֶׁה שָׁמַע עַל כָּל הַדְּבָרִים שֶׁאֵרְעוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהוּא בָּא אֶל מֹשֶׁה עִם צִפּוֹרָה (אֵשֶׁת מֹשֶׁה) וּבָנָיו שֶׁל מֹשֶׁה. מֹשֶׁה, אַהֲרֹן, הַזְּקֵנִים (וְכָל יִשְׂרָאֵל) יָצְאוּ לִקְרָאתוֹ.

יִתְרוֹ רָאָה אֶת הָעֹמֶס הָרַב הַמֻּטָּל עַל מֹשֶׁה, כִּי מֹשֶׁה שָׁפַט אֶת יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ. הוּא הִצִּיעַ לְמֹשֶׁה לְמַנּוֹת שָׂרֵי עֲשָׂרוֹת, חֲמִשִּׁים, מֵאוֹת וַאֲלָפִים שֶׁיְּסַיְּעוּ לוֹ לָדוּן אֶת הָעָם, כְּדֵי לְהָקֵל עָלָיו וְעַל הָעָם. מֹשֶׁה קִבֵּל אֶת עֲצַת יִתְרוֹ.

בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ סִיוָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִגִּיעוּ לְהַר סִינַי, חָנוּ לְיַד הָהָר וְהִתְכּוֹנְנוּ לְמַתַּן תּוֹרָה. הַתּוֹרָה מְסַפֶּרֶת לָנוּ עַל מַעֲמַד הַר סִינַי וַעֲשֶׂרֶת הַדְּבָּרוֹת. בֵּין הַדְּבָּרוֹת:

אָנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים.... לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹקִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי...לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹקֶיךָ לַשָּׁוְא ...זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ ...כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ ...לֹא תִרְצַח ... לֹא תִגְנֹב , לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר , לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ ...

וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת וְאֶת הַלַּפִּידִם ..... וְאֶת הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק (הרב צבי האריס)

"וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל–מֹשֶׁה אֶל–הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר–הוּא חֹנֶה שָׁם..."

הגיליון מוקדש לע"נ
דליה בת חנה ז"ל

איור:
ינון פתחיה

יתרו מגיע למחנה ישראל (יח, א־יב)

1. מי היה יתרו (2 כינויים)?(יח,א) _____
2. יתרו שומע את הנסים שעשה הקב"ה לעם ישראל יציאת מצרים , קריעת ים סוף ומלחמת עמלק ובא אל משה אל המדבר. את מי הוא מביא איתו?(יח,ב־ד) _____
3. מדוע משה קרא לבניו בשמותם? השלימו:
"גרשום _____ , (יח,ג)
"אליעזר _____"(יח, ד)
4. משה יוצא לקראת יתרו ואחריו יוצאים כל ישראל . משה מספר ליתרו בפירוט על הנסים . כיצד מגיב יתרו? (2 פירושים)(רש"י יח,ט) _____
_____
5. יתרו , שעבד כל עבודה זרה שבעולם, מודה שהקב"ה גדול מכל אלוהים . כיצד הגיע למסקנה זו?(רש"י יח,יא)
_____
_____

יתרו מייעץ למשה (יח, יג־כז)

למחרת בואו של יתרו, הוא יוצא לראות את עבודת חתנו מנהיג ישראל. ומופתע לראות שמשה יושב מבוקר עד ערב כדי לשפוט את העם, ללמדם תורה וחוקים ולעסוק בכל ענייני הציבור, מהגדולים ביותר ועד הדבר הפעוט ביותר ובכך הוא מודיע את דרך ה׳

1. מה אומר לו יתרו? השלימו : " נבל _____עמך.."(יח,יח)
2. יתרו מנסה לעזור למשה עם העומס של המשפט שנמשך כל היום. מה יתרו מציע למשה ללמד את עם ישראל?(4 דברים)(יח,כ) _____
_____
3. מה התכונות הראויות לשופטים? (4 תכונות)(יח,כא) _____
_____
4. יתרו מציע לחלק את השופטים שידונו בדברים הקטנים ואילו את הנושאים המורכבים יעבירו מעלה בצורת פרמידה. בשלב ראשון , עם ישראל יבואו להישפט אצל **שרי** _____ . אם הם מתקשים יעברו **לשרי** _____. במידה וגם הם מתקשים לדון יעלו **לשרי** _____. אם גם הם מתקשים לדון אז יעברו **לשרי** _____. המוצא האחרון אם שרי האלפים לא הצליחו למצוא פתרון הם יעברו למשה רבינו . (יח,כא־כב)

***לאחר המפגש עם משה רבינו , יתרו יוצא חזרה לארצו כדי להביא את דבר ה׳ לבני משפחתו ולגיירם. ***

ההכנות למתן תורה (יט, א־טו)

חודש וחצי לאחר צאתם ממצרים, מגיעים בני־ישראל אל מרגלות הר סיני.

1. ראש השנה לחודשים הוא חודש ניסן. באיזה חודש מגיעים בני ישראל למדבר סיני?(יט,א) _____
2. עם ישראל מתאחד לרגלי הר סיני לקראת מעמד קבלת התורה כאיש אחד בלב אחד ולומדים זאת מתוך המעבר בפסוק מלשון רבים ללשון יחיד. מהם המילים?(יט,ב) _____
3. משה עולה להר סיני והקב"ה אומר למשה רבינו שנשא את עם ישראל על כנפי נשרים. מה מיוחד בכנפי נשרים? (רש"י יט,ד) . _____
_____
_____
_____
_____
_____
4. הקב"ה מודיע את המעמד של עם ישראל.השלימו :"ואתם _____קדוש"(יט,ו)
5. משה מודיע את דבר ה' לזקני העם. והעם מסכים לקבל את דבר ה'. מדוע הקב"ה התגלה גם בפני העם במעמד הר סיני?(יט,ט) _____
6. הקב"ה מצווה את משה להכין את העם לקבלת התורה בשלושת ימי ההגבלה עד לאחר קבלת התורה. מה ההגבלה?(יט,יב־יג) _____
7. מה מתרחש בבוקר לאחר שלושה ימים שגורם לעם ישראל לפחד ? השלימו :
"ויהי קולות_____ חזק מאוד"(יט,טז)

מעמד הר סיני וקבלת עשרת הדיברות(יט, טז־כה;כ א־יד))

לאחר שלושה ימים של הטהרות והתקדשות, בבוקר ו' בסיוון החלו להישמע קולות וברקים בהר סיני.

1. עם ישראל עומד בתחתית הר סיני וההר כולו עשן וקול השופר הולך ומתחזק. הקב"ה חוזר על הציווי לא להתקרב אל ההר ונותן את עשרת הדיברות לעם ישראל . חמש הדיברות הראשונות למצוות שבין אדם למקום (הקב"ה). מיתחו קו בהתאמה(כ,ב־יב)

אנכי ה' אלקיך	אלהים אחרים על פני
לא תשא	יום השבת לקדשו
לא יהיה לך	את אביך ואת אימך
זכור את	אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים
כבד	את שם ה' אלוקך לשוא

2. חמש הדיברות האחרונות הן בין אדם לחברו . השלימו : (כ,יג־יד)
לא _____
לא _____
לא _____
לא _____
לא _____

3. מי מצווה בשביתה בשבת? (כ,י) _____
_____

הציווים שלאחר מתן תורה (כ, יט־כג)

1. העם ראה דברים שבד״כ אי אפשר לראות אותם . מהם?(כ,טו) _____
2. עם ישראל מפחד מהמעמד המיוחד. מה מבקשים בני ישראל ממשה ומדוע?(כ,טז) _____
_____
3. משה מקבל את דברי העם וניגש אל הערפל לקבל את דבר ה׳. הקב״ה מצווה על מקום הקרבת העולות במזבח. איזה שני סוגי מזבחות מוזכרים ?(כ,כא־כב) _____
4. היכן ניתן להקריב קורבנות? (כ,כא) _____
5. אבני גזית הן אבנים שגזזו אותן. מדוע לא ניתן להשתמש בהם במזבח אבנים?(רש״י כ,כב) _____
_____
_____
6. כיצד נפתרת בעיית הצניעות בעליה למזבח?(כ,כג) _____
_____

תורתך שעשוע

א"ת לפרשת השבוע

הרב דוד יפה

פ _____ מזרבו ניצל אביו של אליעזר (פרק י"ז פסוק ד').

ר _____ משם יצאו ישראל לקראת מעמד קבלת התורה (פרק י"ט פסוק ב').

ש _____ קולו היה הולך ומתוזק (פרק י"ט פסוק י"ט).

ת _____ מצאה את ישראל בדרך (פרק י"ז פסוק ז').

י _____ הצעתי לזותני למנות שרים שיעזרו לו לשפוט את העם.

ת _____ "לא תעשה לך פסל וכל ....." (פרק כ פסוק ד')

ר _____ משה בזר אנשי זיל ושם אותם..... (פרק יז פסוק כה').

ו _____ ביטוי המראה את שמזותו של יתרו כששמע את דברי משה (פרק י"ז פס' ט').

תפזורת לפרשה

ר	פ	י	ד	י	מ	י	ד	י	פ	ל	ר
א	ע	כ	י	ב	א	ת	א	ד	ב	כ	י
ת	ו	ר	ש	ע	י	ר	ש	ח	ג	ו	ר
ל	ב	ג	ס	ר	פ	ו	ש	ה	ל	ו	ק
ת	ו	ר	ב	י	ד	ה	ת	ר	ש	ע	י
ל	ח	צ	ר	ת	א	ל	ד	ס	ע	ג	ר
א	ת	ל	ס	ת	ו	א	מ	י	ר	ש	ש
ת	נ	י	ד	מ	ע	ת	ק	נ	פ	ס	נ
ש	מ	א	ת	י	ז	ג	ש	י	ל	ל	ד
א	ש	ם	י	ר	ש	נ	י	פ	נ	כ	ח
י	ה	ז	מ	ה	ר	ו	פ	י	צ	ר	י
ח	מ	ל	ב	ת	ל	ב	נ	ת	ז	ב	ו

מחסן מילים:

יתרו , מדין , ויחד , ציפורה , עשרת הדיברות , נבל תבל , שרי מאות , שרי עשרות, חתן-משה , הר-סיני, רפידים , כנפי-נשרים , קול-השופר , כבד את אביך , לא-תרצח, לא-תגנוב , לא-תשא , לפידים , ערפל , גזית

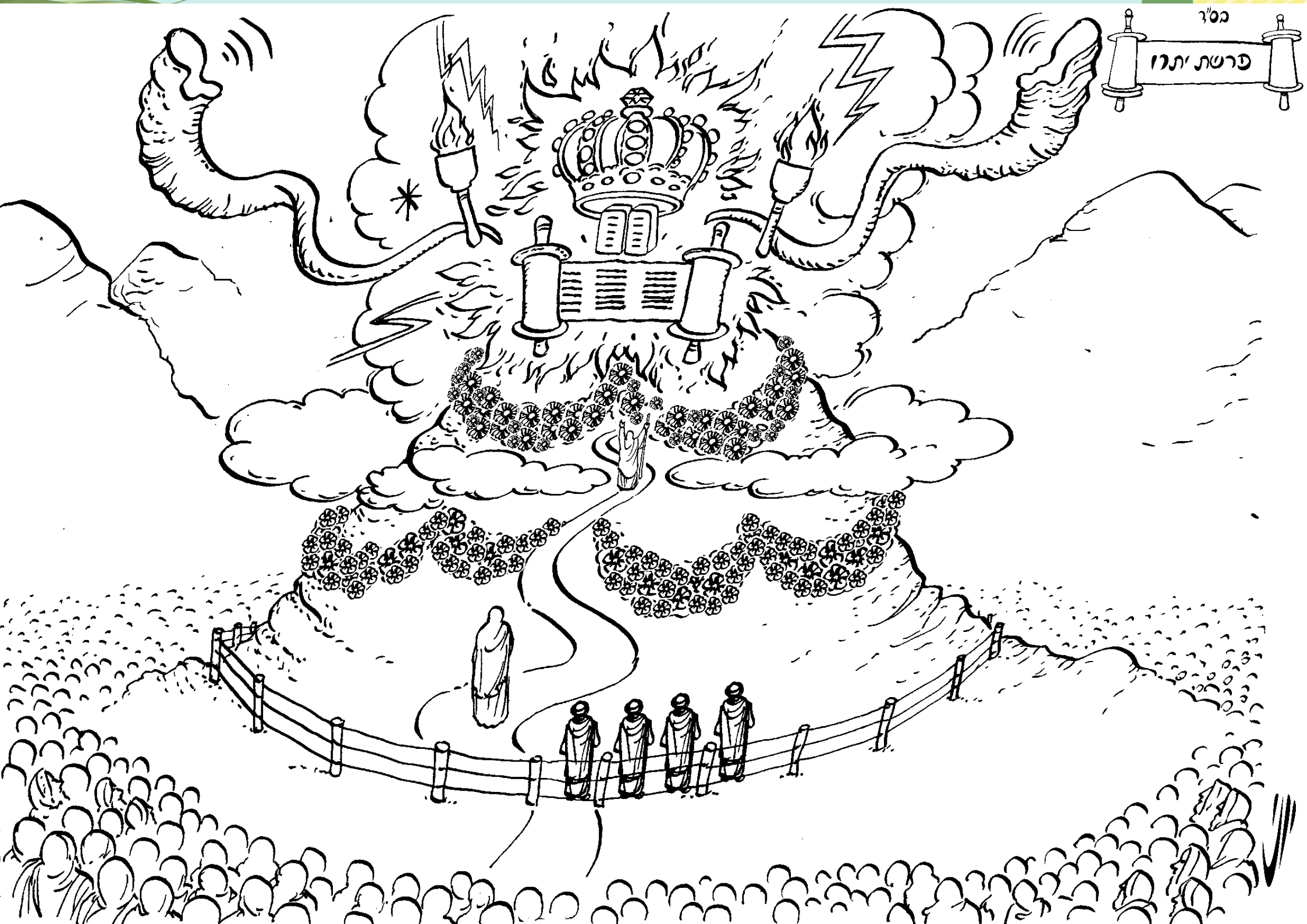

בס"ד
פרשת יתרו

פרשת יתרו